

Pohybujeme se světem, kterému přestáváme rozumět. A stáváme se z obyvatel tohoto světa pouhými hosty

 radiouniversum.cz/hoffman-ivan-d-pohybujeme-se-svetem-kteremu-prestavame-rozumet-a-stavame-se-z-obyvatel-tohoto-sveta-pouhymi-hosty

Ivan Hoffman

Text 2.9.202439 min Přehrát

#Politika

Milí posluchači, neslyšeli jsme se v rozhovoru s Ivanem Hoffmanem celé prázdniny, a proto se teď ohlédneme zpět hned za několika týdny najednou. Rozhodně se nedá říci, že by se letošní léto dalo nazvat okurkovou sezónou. Doby, kdy, jak říká klasik, bylo v létě o čem psát jen v tom případě, že českou učitelku na Jadranu snědl žralok, jsou asi minulostí. Zdá se totiž, že s vařením horké kaše nechce svět přestat ani o prázdninách, a tak jsem ráda, že se opět slyším s Ivanem Hoffmanem.

Martina: Já ještě musím připomenout, jako vždy, že můj kolega patřil k nejvýznamnějším disidentům před listopadem 1989, slavný písničkář a novinář, který v samizdatu vydával časopis Fragment K, po revoluci pracoval ve Svobodné Evropě, ale také třeba v Českém rozhlase. To mu vyneslo cenu Ferdinanda Peroutky. Jeho pozdější odhodlání zůstat novinářem, který hledá, mu vyneslo cenu Krameriovu. Tak, teď už tě všichni znají, Ivane, a my se spolu pojďme podívat znovu na volby do Evropského parlamentu, protože červnovým volbám jsme se už věnovali, ale možnost podívat se na nový Evropský parlament s trochou odstupu a také s vědomím, jak skutečně vypadá, tak logicky máme až teď. Tak tedy, jak vnímáš výsledek voleb? A hlavně uspořádání, staronové uspořádání Evropského parlamentu.

Ivan Hoffman: Tak ta hlavní zpráva se asi, Martino, nemění. Z voleb do Evropského parlamentu se ukázalo, že kartel lidovců, socialistů a liberálů zůstane u moci anebo, jak někteří zlomyslně říkají „u

koryt“. Z toho plyne, že se nic nezmění ani v Evropské komisi, a celý ten propletenec byrokratů, lobbistů, zákulisních hráčů, kteří korumpují evropskou politiku, bude fungovat jako dosud. Výsledkem té volby je, že co Evropský parlament v minulosti neuměl vyřešit, to nevyřeší ani nyní, a že v tom, co svým způsobem zavinil, bude pokračovat. Takže konkrétně bude pokračovat legalizace ilegální migrace, energetická a ekologická sebevražda, které se říká Green Deal. Omezování pravomocí národních států. Především těch na unijní periferii, a také se bude na dluh zbrojit, abychom byli ve výhledu připraveni v zájmu Američanů zaútočit na nenáviděné Rusy.

Kartel lidovců, socialistů a liberálů zůstane u moci a v Evropském parlamentu se nic zásadního nezmění

Martina: Ivane, to zní trochu odevzdaně, možná až pesimisticky. Není opravdu nic, co by tě na té staronové podobě Evropského parlamentu naplňovalo alespoň částečně nadějí?

Ivan Hoffman: Tak v Evropském parlamentu, a to je asi nadějně, bude více slyšet disentní opoziční hlasy. Zajímavé je, pokaždé když se v evropské opozici octnou strany, které jsou silné anebo dokonce nejsilnější v těch národních parlamentech, protože pokud se spojí v opoziční frakci, jako jsou Patrioti pro Evropu, pak to dává nějaký smysl. V tom je určitá naděje.

Martina: Ivane, ty jsi řekl, že bude více slyšet disentní, opoziční názor, názor těch stran, zmínil jsi taky reakci Patriotů. Co ale čekat od frakce Patriotů, když se s ní staronová vítězná koalice stejně nechystá bavit?

Ivan Hoffman: Tak na to jsou určitě dva pohledy. Jinak to vidí euroskeptik, a jinak eurofil. Čili milovník Bruselu. Řekl bych, že ten eurofil škodolibě konstatuje, že s Patrioty v Evropské unii ten vítězný kartel nebude bavit, že nezískají žádná vlivná, a tím pádem dobře placená místa ve vedení, ať už tedy parlamentu anebo ve výborech. Takže jejich šanci, co prosadit, bude nulová. Euroskeptik, ten naopak od Patriotů očekává, že nebudou hlasovat za to, co se v Bruselu na

občany chystá. Často to jsou zvěrstva. No, a doufá, že se od politiky kartelu budou distancovat, že budou kritičtí, nenechají se kompromitovat. A pokud tito Patrioti přesvědčí své sympatizanty, že nejsou spoluviníky toho, co se stane v příštích letech, tak pak mohou v příštích volbách konaných v Evropě, která zřejmě už na tom nebude tak dobře, jako dnes, ale ještě hůř, docílí velice slušného, dobrého výsledku. Takže jde o úhel pohledu jako vždycky.

Američtí prezidenti spíše hrají roli lídrů, ale ne vždy jimi skutečně jsou, o moc soupeří lidé v zákulisí

Martina: Tak, opět si musíme říct takové to zlověstné „uvidíme“. Ale když se ohlédneme ještě za letošním horkým létem, a nemám na mysli jenom stupně Celsiovy ani Fahrenheita: O prázdninách se odehrál atentát na prezidentského kandidáta Donalda Trumpa, dosavadní prezident pak odstoupil od kandidatury. To jsou poměrně zlomové okamžiky v prezidentské kampani. Co pro tebe signalizují?

Ivan Hoffman: Jsou to věci nebývalé a vlastně trochu s podivem, jak rychle, když se taková událost stane, v dnešní době vyšumí. Jak rychle to překryjí další témata. Ono nejprve tedy republikánům hrozilo, že přijdou o svého kandidáta. Ta kulka mu ale prostřelila jenom ucho. Bylo to fakt velice těsné. Vzápětí demokratům hrozilo, že jim jejich kandidát naopak zůstane. Za minutu dvanáct se jim ho podařilo přinutit, aby nekandidoval. No, a obojí samozřejmě zamotalo hlavu sázkovým kancelářím. Na ty je dobré se vždy dívat, protože jak to tipují, protože jim jde o peníze, tak Trump byl po atentátu jasným favoritem.

Navíc on k sobě přibral J.D. Vance, což je takový mladý Trump, který ovšem vzešel z chudých poměrů. Doopravdy zajímavý republikánský kandidát, který pro voliče mohl být takovou jistotou, že kdyby příště se do toho Trumpa trefili, tak se nic neděje, protože druhý Trump je připraven. No, a teď se ovšem spekuluje, že demokrati udělají z viceprezidentky Kamaly Harrisové hvězdu. A to se dá udělat. Na to jsou odborníci na show business. No, a za ní se sešikují progresivní

Američané, menšiny, ženy. Takže to bude zřejmě souboj velmi vyrovnaný. Možná že ta Harrisová je dnes v některých průzkumech favoritkou.

Hendikepem Trumpa je věk. To je jasné. Teď on je ten nejstarší, protože Biden už nekandiduje. Řekl bych, že problémem Harrisové je hlava. Ale obojí jim u Američanů projde. To je potřeba si uvědomit. Já si vždycky vzpomenu, jak ještě za Bushe mladšího, když byl prezidentem, tak byl jeden takový rozhovor s jeho voličem, který tak bezelstně o Bushovi řekl: „Já vím, že on není moc chytrý, ale to já nejsem také. Takže proto mi je velice blízký.“ A tak to může být u demokratů letos.

Martina: Tak to už trumfne jenom Forest Gump, který alespoň říká: „Já vím, že nejsem moc chytrý, ale vím, co je láska.“ To by bylo hezké, kdyby to bylo takto. Ty jsi tam zmínil takovou okrajovou věc, že ty změny, ty zlomové okamžiky, jak jsem zmínila, zamotaly hlavu sázkovým kancelářím. Ve mně to trochu evokuje ten dojem, že ona je to vlastně dost hra. Ale dobře, bavme se o této hře se vší vážností. Co kromě funkce prezidenta tedy je ve hře?

Ivan Hoffman: Když zmiňuješ tu hru, tak to samozřejmě je hra, ale také se ví, že člověk je od přírody hravý. Je o tom kniha „Homo ludens“ od Johana Huizigi. To je samozřejmě důležitá hra. Ohlédneme-li se do minulosti, tak demokraté a republikáni se střídají u moci, aniž by to na chod USA mělo nějaký dramatický vliv. O americké politice se v Bílém domě nerozhoduje. Role prezidenta, ta se přeceňuje, no a výmluvným důkazem je současný americký prezident Joe Biden. On nekandiduje, ale stále vládne. O něm kdosi sarkasticky řekl, že klidně může vládnout i v mrtvém těle. V čele mocné velmoci vidíme roztržitého, dezorientovaného muže, který má kolem sebe tým, který o něj pečuje, místo toho, aby on ten tým řídil. Z toho je vidět, že američtí prezidenti spíše hrají roli těch lídrů, ale ne vždy jimi jsou. O tu moc soupeří lidé, které Američani nevolí. To jsou takové ty elity v zákulisí, a ty holt soupeří. Tak to vždy byly, jsou a budou to peníze.

Martina: Tak, když už na tu hru přistupujeme a Američané ji aktivně hrají, my zase aktivně hrajeme tu naši, tak ty říkáš, že pro faktickou politiku je vlastně jedno, jestli tomu správně rozumím, říkáš, demokraté a republikáni se střídají u moci, ale přesto: Co se dá čekat? Co čekáš ty v případě Trumpova úspěchu anebo v případě, že zvítězí Kamala Harrisová?

Ivan Hoffman: Tak Trump už prezidentem byl, tak my si umíme představit, že sotva bude jiný než minule. Pokud jde o Kamalu Harrisovou, tak určitě to bude nejměvavější americká prezidentka. Nicméně, já bych řekl, že si stále musíme uvědomit, že jsou tady také voliči, které je třeba získat na svou stranu. To znamená, aby lidi chodili k volbám, tak musí mít pocit, že to má nějaký smysl. Politici musí za jejich hlas něco slíbit, něco nabídnout. No, a většinou je to tak, že oni se snaží hlavně nabídnout sami sebe: „Já jsem ten, který to za vás všechno zařídí. Dejte mi hlas a já už to nějak udělám.“ Chtějí takový bíančo šek. Ale občas nabídnou i nějaký program. No, a pak záleží vždy na tom, do jaké míry po volbách ho splní anebo se o něj odchýlí.

Martina: Přesto všechno mi ještě řekni jednu věc: I kdyby to bylo vlastně jedno, jestli tam bude, u nás se dřív říkalo Petr nebo Pavel, ale teď už to má trochu jiný přídech. Tak tedy, ať tam je Trump nebo Kamala Harris, tak ty říkáš, že jsou to herci, kteří se pouze chopí role lídra. Dá se tedy říci, že skrze ně se k moci dostanou nejrůznější vlivové skupiny, skupinky. Ale pokud to řeknu takto, tak by vlastně pak nebylo jedno, jestli se dostane k moci Trump nebo Harris, protože podle toho se dostane k moci taky ta která skupina. Pokud to tedy ovšem není tak, že ať vyhraje ten nebo ten, tak ze zákulisí bude vládnout vždy jedna a tatáž šedá eminence, které je tedy úplně jedno, skrze kterého kandidáta. Jak to vnímáš ty? K čemu se přikláníš?

Ivan Hoffman: No, já bych řekl, že když člověk nemá velká očekávání, tak může být překvapen, a to vlastně jenom příjemně. To znamená, zvítězí-li Trump, tak může si vzpomenout, že slíbil ukončit

válku na Ukrajině. A to by ukončil doopravdy obrovské utrpení. Zvítězí-li Harrisová, může se stát Amerika natolik progresivní, že to urychlí ztrátu její dominance a posune to svět rychleji k nějaké multipolaritě. Také by to bylo dobré pro svět. To znamená, není to úplně jedno, kdo se k moci dostane. Přeci jenom agenda těch dvou amerických stran je odlišná a dá se říci, že v některých ohledech je doopravdy stabilní. Některé věci se nemění. Není to úplně jedno. Nedá se to říct, že to je úplně fuk.

Olympijské hry mohou být užitečné jako náhrada za válku, ale jen pokud se vrátíme od unipolarity k multipolaritě

Martina: Tak tedy opět musím říct, uvidíme. Konkrétně uvidíme v listopadu a pak uvidíme po dny, měsíce a roky další. Ale pojďme se podívat na měsíc červenec. To je měsíc, ve kterém Paříž hostila Letní olympijské hry a nedá se říci, že by se tentokrát v souvislosti s olympiádou mluvilo jen o sportu. Řeč byla o posouvání hranic, o módě, o genderu, o fyzických rozdílech mezi ženou a mužem. Možná to dokonce bylo na jedny olympijské hry až moc pestré. Co zaujalo tebe?

Ivan Hoffman: Tak, máš pravdu. Nepochybně se jednalo o významnou kulturně-politickou akci. Organizátorům se soudě podle těch ohlasů, které jsem zaregistroval, podařilo hned v úvodu pochlubit současnou progresivní multikulturní genderově pestrou Francií. Vyvolalo to různorodé reakce. Politicky bych řekl, že tato olympiáda navazuje na hry z let 80. v Moskvě, které bojkotovalo USA. V Los Angeles, tam zase na oplátku je bojkotoval Sovětský svaz. V Paříži bylo ze soutěží vyloučeno Rusko a Bělorusko. Byla to tedy olympiáda, na které nevítežili nejlepší z nejlepších, ale pouze nejlepší z některých. To je asi dost důležité zmínit. Politicky se těmto nekompletním olympiádám vlastně nic vyčítat nedá, ale ze sportovního hlediska ta medaile, z takto ne zcela regulární soutěže, nemá pro historii valnou cenu. A že se sportovci účastní politické olympiády, tak to si já vysvětluji profesionalizací sportu, protože zatímco amatérovi by bylo možná hloupé vyhrát závod, ve kterém

nemohl porazit silného soka, silného soupeře, tak ten profesionál pak je jenom rád, že když je konkurence menší, tak má větší šanci vyhrát, a tím pádem vydělat více peněz.

Martina: Tomu politikaření v rámci olympiády se ještě věnovat budeme. Ale mě by zajímalo, jak jsi vnímal věc, která je tak důležitá pro nás novináře. Protože jedna věc je, jak věci ve skutečnosti jsou, druhá věc je, jak se o nich mluví. Z tohoto úhlu pohledu téměř nevím, co si o olympiádě myslet, protože se o ní mluvilo v dobrém, ve zlém, v hrozném, v adoračním. Jak hodnotíš ty její výstup v médiích?

Ivan Hoffman: Já jsem v minulosti olympiády sledoval velice podrobně, a to více sportů, protože mě baví těch sportů hodně a vždycky to byla velká podívaná. Nicméně dnes, i když tedy dosud ze setrvačnosti krmím hydry, jak se říká, tak já se na ten televizor už řadu let nedívám. A kdo co vyhrál tím pádem nevím, protože na internetu se ta olympiáda zmiňuje – vždyť jsi to už popsala – vlastně jenom, když někdo z Čechů získá medaili. Tak pak je všechno o něm. Ale ti cizí sportovci, ti se prakticky ignorují. Má se za to, že to nikoho nezajímá. A sledujeme jenom, pokud se jim přihodí nějaká kuriózní nehoda. Například při skoku o tyči. A protože těch úspěšných Čechů moc nebylo, tak to vypadalo, že se v Paříži téměř nesportuje. A podle internetu doopravdy šlo o olympiádu, kterou odstartovali devianti. Triatlonisty znechutily splašky, no a pak ještě vyhráli boxeři, kteří se souhlasem olympijského výboru v ringu mlátili ženy. Tak to byl mediální obraz této olympiády.

Martina: To byl mediální obraz na internetu, ale ty jsi ještě opomněl také módní okénko, protože myslím, že tomu bylo věnováno před i během olympiády skutečně velké místo...

Ivan Hoffman: Víš, to je pravda. Ano. Toho jsem byl trošku ušetřen.

Martina: Tobě bylo jedno, jaké mají fraky nebo, respektive, kabáty. Já jsem slíbila, že se podíváme ještě na takové to politické pozadí olympiády. Zjevné je, že časy se mění, a s nimi se očividně mění i olympijské hry. Ty sám jsi před chvílí mluvil o jakési transformaci sportovních her v politické. Ostatně k tomu byla tendence vždy, byť možná teď více než kdy dříve, ovšem asi pravděpodobně studenou válku z toho musíme vyjmout. Řekni mi, jakou mají budoucnost podle tebe olympijské hry?

Ivan Hoffman: Tak já bych řekl, že olympijské hry budoucnost mají. Určitě se nepřestane sportovat. A sport bude vždy show, která lidi baví. Navíc si myslím, že když se svět vrátí od unipolarity k multipolaritě, tedy když skončí americká dominance a nahradí ji soupeření několika srovnatelně silných mocenských center, tak tehdy se můžou olympijské hry opět stát takovou mírovou alternativou, náhradou za soupeření vojenské. Už to ale zřejmě nebude ten souboj mezi Východem a Západem anebo mezi Američany a Sověty, jak to pamatujeme z minulosti. Já jsem teď četl po olympiádě takovou úvahu, komentář na Štandardu, což je slovenský internetový deník, kdy Vladimír Palko sčítal zlaté medaile z Paříže. A bylo to zajímavé, protože on napočítal, že v takovém tom hypotetickém soupeření zvítězila Evropa, která získala 97 zlatých, no a poprvé porazila anglosaský svět, který vyhrál 91 zlatých. On do toho anglosaského světa zařadil Američany, Brity, Kanadány, Australany a Novozélandány. Na třetím místě 80 zlatých získaly země Dálného východu. Z toho polovinu Čína, islámský svět 24, Latinská Amerika 13, subsaharská Afrika 8. A zajímavý byl jeho závěr. On předpokládá, že aliance sportu a politiky přetrvá. Jednou užitečná. Jednou neslavná, ale i když víme... I když nevíme, jaké bloky spolu budou soupeřit, tak je potřeba si přát, aby nebyly znepřátelené až na hranici války. To potvrzuje tu moji vizi, že olympijské hry můžou být užitečné, že nahradí válku.

Martina: Že, v tom nejlepším slova smyslu, upustí páru.

Ivan Hoffman: Tak to by byl návrat do antiky.

Dokud je co rozmlátit, je na mír na Ukrajině stále příliš brzy, takže výhled na úspěch nějakých jednání není vůbec optimistický

Martina: Možná by to nebyl úplně špatný návrat, nebo alespoň v některých věcech ne. Ale ty jsi řekl, že by to mohlo nahradit boje. My víme, že nenahrazuje, protože nyní se válčí, ukrajinská armáda je v Kursku, ale těžko říci, jaká je reálná vojenská situace, protože Rusové zatím na Donbase prolamují poslední ukrajinskou obrannou linii. Jak vnímáš ty další události ty?

Ivan Hoffman: Ukrajinské neštěstí podle mě spočívá v tom, že jejich armáda není dostatečně silná na to, aby vytlačila Rusy do Ruska. Současně je ale stále příliš silná, než aby byla nucena kapitulovat. Tak to prodlužuje válku, ve které se sice Ukrajincům daří občas vítězit, pozabíjet nějaké nepřátele, ale také v ní ve velkém umírají. Takže Ukrajina má na své straně Západ, ten ji finančně, vojensky podporuje, ale tím pádem Západ od Ukrajinců očekává, že v té válce dosáhnou nějaké úspěchy. Oni politici samozřejmě musí tu pomoc vysvětlit svým vlastním voličům a musí ukázat nějaký úspěch. To znamená, nutí Ukrajince bojovat. No a ten vpád, o kterém si se zmínila, do Kurska, do Ruska: Tak ten má logiku, protože Ukrajincům se nedaří v obraně, a aby se nemluvilo jenom o tom, jak ustupují, tak našli místo, kde mohou útočit. Takže ono to asi není důležité z vojenského hlediska, ale v této válce nejde jenom o to vojenské hledisko, je to hodně důležité psychologicky pro ně.

Martina: Možná, že letošní srpen by mohl být jakýmsi předělem, protože ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj v rozhovoru s indickými novináři řekl, že v současnosti se vyjednává o druhém summitu o dosažení míru na Ukrajině. Se Saúdskou Arábií, Katarem, Tureckem a Švýcarskem, že by se tam za jejich asistence uskutečnil tedy tento mírový summit. A tento rozhovor poskytl v souvislosti s tím, že Ukrajinu navštívil indický premiér Módí. Ten Módí, který se ještě nedávno objímal s Putinem. Řekni mi. Může to znamenat, že už tady je vůle začít jednat o míru pravděpodobně na všech stranách?

Ivan Hoffman: Já se obávám, že o tom míru se pouze mluví, a všem jde jenom o to, aby byli viděni, slyšeni, protože tím si zvyšují svůj politický rating. Indii jde o to, aby byla viděna jako důležitý hráč v geopolitice. Ten hlavní problém, ten se nemění a spočívá v tom, že Volodymyr Zelenskyj už nemá co ztratit, a od Putina chtějí Rusové vítězství. Takže to nevypadá, že by politici nějak výrazně, a hlavně tyto dva potřebovali mír. Mír nechtějí ani výrobci zbraní, včetně těch našich, a lidí, kteří umírají anebo jsou mrzačeni, se na jejich názor nikdo neptá. Takže to se nemění, to je stále stejné. Když se Ukrajincům podaří něco zničit v Rusku, tak Rusové na oplátku zničí něco na Ukrajině, a ani jedna strana stále neřekla poslední slovo. Teď ještě se velice hovoří o tom, že mohou Rusové zbořit Ukrajincům přehrady a současně Ukrajinci můžou odpálit v Rusku jaderné elektrárny. No, a ono je to tak, že dokud je co rozmlátit, tak je stále na mír brzy. Tak já jsem k tomu skeptik. Bohužel.

Lidstvo se rozhodlo pro budoucnost na šikmé ploše a riskuje ztrátu kontroly nad vlastními životy

Martina: Já v sobě chovám naději, tak zase, uvidíme. V každém případě, mně se tedy v červenci trochu zrychlil tep, jak se to tak stává, když o něčem velmi dlouho a často mluvíš a ono se to pak děje. V červenci na nás dopadl celosvětový výpadek IT systémů. Pravděpodobně nejhorší, jaký doposud svět zažil. Nejvážnější ztráty a také nejviditelnější v turistické sezoně utrpěl letecký průmysl, ale rozhodně nejen ten. Výpadek zastavil činnost bank, nemocnic, vládních agentur, ale i mnoha, mnoha malých podniků závislých na Microsoftu. Za celosvětový kolaps mohla jedna malá zpackaná aktualizace bezpečnostního softwaru společnosti CrowdStrike. Řekni mi, co tobě tato událost napověděla o fungování a robustnosti současné společnosti?

Ivan Hoffman: Tak mně přijde, že jsme se jako lidé, jako civilizace, rozhodli pro budoucnost na šikmé ploše. Taková ta víra v technologie, které nám usnadní život, ta obnáší riziko, že ztratíme nad svými životy kontrolu. Člověk se na jedné straně biologicky

nemění. Všechny naše svaly, orgány, smysly fungují stejně, jako před sto lety, před tisíci lety kdykoliv v minulosti. Na druhé straně ta technologie činí naše fyzické a rozumové schopnosti nahraditelnými, a dokonce bych řekl i zbytnými. My se pohodlně, a ještě pohodlněji pohybujeme světem, kterému ovšem přestáváme rozumět. Takže já bych řekl, že potíž s tou šikmou plochou je v tom, že se na ní člověk neudrží a sklouzne tam, odkud se kdysi díky technologiím vyškrábal. Takže řekl bych, že tady nejde jen o jednu zpackanou softwarovou aktualizaci.

Martina: Přes to všechno se z toho ještě můžeme poučit. Proto se některé, řekněme, drobnější výstrahy, toto byla ve světle toho, co všechno se mohlo stát, drobná výstraha, tak proto se tyto výstrahy dějí. Myslíš si, že máme k tomu tendenci? Že budeme budovat záložní systémy? Že se přestaneme spoléhat jenom na IT techniku, na internet, vezmeme třeba na milost hotovost, anebo sleduješ, že celý tento incident skončil s tím, že se zodpovědní lidé poplácali po ramenou s tím, že: „Bylo to těžké, páni inženýři, ale zvládli jsme to“?

Ivan Hoffman: Já si myslím, že člověk je nepoučitelný. Přestože se stále učí. Vždycky se řeší důsledky a jenom výjimečně příčiny. To znamená ten případ, o kterém se bavíme, ten se asi sotva bude opakovat. Tady se samozřejmě ti inženýři poučí. Určitě vymyslí nějakou bezpečnostní pojistku, ale mrzuté je to, že příště opět to bude úplně poprvé, a nečekaně se stane něco jiného s důsledky ještě daleko závažnějšími. No a tou příčinou nemusí být lidská chyba anebo špatný lidský úmysl. Ve chvíli, kdy kontrolu nad svými životy svěřujeme chytře umělé inteligenci, no tak nenápadně postupně se stáváme z obyvatel tohoto světa pouhými hosty. A je rozdíl, jestli člověk žije ve vlastním anebo v nájmu.

Piráti jsou sice úspěšným volebním projektem, ale zároveň spíše politickou sektou než širokým hnutím

Martina: V této souvislosti, když se podívám na to, co jsi právě řekl a na to, co se v červenci stalo, tak v této souvislosti můžeme pochybovat o spáse, která nás čeká pomocí digitalizace stavebního řízení, i kdyby ta digitalizace fungovala. Ale ona navíc nefunguje. Všichni vědí, že nový systém stavebního řízení měl být projektem, který z nás sejme ten obrovský balvan vyřizování stavebního povolení a nebude černou mûrou pro každého, kdo si chce postavit, byť jen garáž na zahradě. Ministerstvo pro místní rozvoj slibovalo: „Stavební úřady budou mít k dispozici IT systém, kde budou pod jednou střechou všechny úkony, které jsou dnes roztráštěné v přípravné fázi...“, a tak dále. Znělo to velmi slibně, ale momentálně to vypadá, že úřady, které normálně mají třicetidenní nebo ve zvláštních případech šedesátidenní lhůtu na vyřízení těch jednotlivých kroků ve stavebním řízení, tak budou ještě v prodlení. Řekni mi: Proč si myslíš, že se Ivanovi Bartošovi záměr digitalizovat stavební řízení zatím opravdu příliš nedaří?

Ivan Hoffman: No já nevím, koho napadlo, že zrovna Piráti jsou předurčení věnovat se digitalizaci. Já mám pocit, že za to může ten jejich pirátský slogan „Internet je naše moře“. Že si vytvořili takovou image. Jenomže na té digitalizaci stavebního řízení, právě pod vedením předsedy Pirátské strany, politologové si dávají otázku, jak ho taková pitomost mohla napadnout, aby spojil svojí politickou budoucnost s nějakým konkrétním projektem. Ale on to udělal a na té digitalizaci je vidět, že není dobrý nápad na ty Piráty spoléhat. S internetem to bylo tak, že si na něm počínali po způsobu původních pirátů. To znamená: Ignorovali autorská práva. Byli pro takovou naprostou svobodu. Nevšímali si duševního vlastnictví. Piráti... oni už podle jména to jsou loupežníci. To jsou lupiči, takže svěřovat pirátovi digitalizaci je totéž, jako udělat kozla zahradníkem.

Martina: Já i myslím, že to byl hlavní program jejich strany. IT systémy, internet, digitalizace...

Ivan Hoffman: No jejich strany ano, ale ne náš.

Martina: Ale přesto všechno, podívejme se na fakta. Pirátům se to nedaří, to je fakt. Stejně jako je faktem to, že stavební řízení bylo problémem před digitalizací, a stejně jako je faktem, že je problémem stále. Myslíš, že tady je někdo, kdo by to byl býval udělal lépe? Komu by se to dalo svěřit, aby skutečně tento poměrně zdrcující způsob získávání stavebního povolení byl trochu funkční?

Ivan Hoffman: Nepochybně. Prvním předpokladem je, že politik neřeší, komu dá vydělat, ale hledá toho, kdo odvede dobrou práci. Čili někoho, kdo má potřebné zkušenosti a také výsledky. No a druhým předpokladem je politická odpovědnost. Tedy, že politik za výběr toho řešitele úkolu v tomto případě jde o stavební řízení, ručí svou funkcí. Když vybere špatného, tak rezignuje. Anebo druhá možnost, že nese hmotnou odpovědnost za případnou škodu. Lukáš Kovanda říká, už teď Bartoš způsobil škodu dvě miliardy a předpokládá, že nakonec to bude nějakých dvanáct. A nemusel to být on. On se s tím nemusel takhle hloupě spojit. Ale taková je situace. Obojí, ať už ta odpovědnost politická anebo hmotná, snižuje riziko korupce. No, a současně je to prevence vůči hrozbě, že na ministerské židli bude sedět někdo, kdo na to nemá. Pak by si mnoho dnešních politiků ani netrouflo přijmou tedy tu funkci. Nejčastější příčinou našich současných problémů s vládou pana učitele Fialy, ale i problémů způsobených Evropskou unií, je to, že politici prostě nenesou politickou odpovědnost a odpovědní úředníci nenesou odpovědnost hmotnou. To je prostě to, nač doplácíme.

Martina: Ivan Bartoš tedy, alespoň mu přiznejme to, že si vzal za své, aby uvedl do života digitalizaci stavebního řízení. Ten neúspěch je zjevný. Myslíš si, že spolu s aférami pirátů to bude mít vliv na jejich budoucí preference?

Ivan Hoffman: Tak zajímavé je, že zatím příliš ne. V posledních průzkumech jim trochu preference klesly, ale ne nějak výrazně. Je to na úrovni statistické chyby, a soudě obecně tedy podle preferencí, tak po Pirátech je u nás poptávka. Docela slušná. Já bych řekl, že to je nejspíše dáno všeobecně úpadkem mravů. Sice se stále říká, že

kdo lže, ten krade, ale my už se té lži podřizujeme anebo nepodivujeme. No, a pokud jde o krádeže, tak krást se nesmí, pouze v malém. Když lhář krade ve velkém, tak bývá respektován a ctěn, řekl bych. To je takový paradox dnešní doby. Piráti jsou populární u mladších lidí, a řekl bych, že oni v nich vidí takové rebely. Odmítají ty staré pořádky a tak dále. Přitom ale naivně volí někoho, kdo doopravdy přepadne tu loď na tom moři, vyloupí pokladnu a pak ji pošle ke dnu. To je Pirátská strana a je to v každém případě úspěšný podnikatelský projekt. To je jasné, ale řekl bych, že jde o stranu volební se zanedbatelným množstvím členů. Tedy spíše jde o politickou sektu než nějaké široké hnutí. No, a takovéto strany mají sklon ignorovat společenskou realitu, a proto jsou společnosti k ničemu. Já vnímám ten jejich úspěch, ale docela se mu divím.

Martina: Je mi jasné, že ty jsi volil jiné.

Ivan Hoffman: Jak víš, že jsem volil?

Alain Delon chtěl být pochován se svým psem, ale rodina naštěstí jeho přání nakonec nevyslyšela

Martina: Aha, tak na to se podíváme někdy příště. Ale pro dnešek už opustíme politiku, ekonomiku. V srpnu nás zastihla smutná zpráva, že zemřel filmový idol nejedné generace, Alain Delon. Pro mnohé to byl definitivně konec starých časů. Mluvílo se o mnohém. O jeho půvabu, o jeho talentu, o jeho těžkém životě i o tom, jak byl ve stáří znechucen stavem světa, ale když jsme se o tomto tématu bavili spolu my dva, tak mě zaujalo, že tebe v této souvislosti zaujala úplně jiná věc.

Ivan Hoffman: Je to pravda. Mně přišlo, že média si především všímala, nebo zajímala se o to, jak se pozůstalá rodina vyrovná s jeho přáním, aby spolu s ním byl pochován i jeho pes. Alain Delon byl milovník psů. Měl jich strašně moc. On o nich říkal, že jsou chytřejší než lidi, a má je pochované ve své hrobce. Patřilo mu pět útulků pro zatoulané psy. Nicméně to jeho přání, aby jeho pes netrpěl, že ztratí svého pána, kterého bezmezně miluje, tak aby ho

prostě utratili a pochovali spolu s ním, to bylo takové, řekl bych, hodně výstřední. Myslím si, že to úplně převládlo nad celou jeho kinematografií. Byl to... Je to naštěstí příběh s dobrým koncem. Ta rodina ho prostě nevyslyšela a toho psa nechali na živu. Což je... My vlastně nevíme, jestli on tedy trpí anebo netrpí, ale jisté je, že ten pes žije. A ochránci zvířat ve Francii v čele s Brigitte Bardotovou si oddechli. Bylo to prostě drama s dobrým koncem. Zemřel jenom Delon.

Martina: Tak, takhle jsem o této události neslyšela reportovat. V každém případě můžeme být rádi, protože byly enklávy a byly doby, kdy se takto, aby jí nebylo smutno, pochovávala i manželka...

Ivan Hoffman: Někdy i s celým služebnictvem, ano. To bylo v Egyptě.

Martina: Ivane, já oceňuji s notnou dávkou otrlosti, jak jsi do rozloučení s Alainem Delonem propašoval i zvířátko nakonec. Doufám, že to posluchači nebudou brát jako neuctivé, ale pochopí, že jen s úctou, a pokud možno humorem glosujeme to, co život přináší. A přesně to uděláme i za měsíc. Řekni mi, na jaké události v září se těšíš anebo si jich prostě budeš všímat?

Ivan Hoffman: Určitě budu programově vnímat strategickou komunikaci vlády se „sviněmi“. A také pro nás sledování lidí, co mají staré kotle na vytápění, a nemají peníze na nové. Z událostí, na které se těším, je to nápad Maďarů, jak se vyhnout sankcím za odmítání uprchlíků. Oni se nakonec rozhodli, že uprchlíky k sobě pustí, a zaplatí jim jízdenku do Bruselu. Jen se obávám, že v tom Bruselu těm uprchlíkům zakoupí jízdenky do Prahy. No a mám černé tušení, že Pražáci jim koupí jízdenky na Moravu. Takže na to jsem zvědavý. A nevím, jestli se na to těším.

Martina: Ivane, já se v každém případě těším na tebe. Těším se na tvé sarkastické, laskavé i striktní hodnocení věcí, které se dějí, a těším se na posluchače, že tato naše ohlédnutí laskavě přijmou.

Děkuji ti a měj se hezky.

Ivan Hoffman: Také, všechno dobré.

Všechny příspěvky s Ivan Hoffman

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.